

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ ЇХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Лелюк М. В.

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

Будь-яке рішення, яке приймає фірма в умовах ринку, повинне бути певним чином профінансоване. При фінансуванні інновацій зростає ймовірність неповернення вкладених у відповідні проекти коштів. Таким чином, необхідність ефективного управління джерелами фінансування набуває особливої гостроти та актуальності тоді, коли підприємство стає на шлях інноваційного розвитку.

В практиці управління джерелами фінансування фірм в економічно розвинених країнах одне з центральних місць займають проблеми управління вартістю та структурою капіталу, а також оптимізація бюджету капіталовкладень. В основі цих процесів лежить розрахунок та моніторинг середньозваженої вартості капіталу як своєрідного «показника-індикатора», мінімізація якого дозволяє максимізувати ринкову вартість бізнесу, а сам він слугує своєрідною «межею» при прийнятті інвестиційних та інноваційних рішень. Використання існуючих методик в цій сфері унеможливується для вітчизняних підприємств тим, що фінансовий ринок України знаходиться в зародковому стані і не здатний ані реально оцінити ринкову вартість бізнесу, ані надати оперативну інформацію для розрахунку середньозваженої вартості капіталу.

Серед суб'єктивних факторів, які суттєво ускладнюють розробку фінансових аспектів інноваційної стратегії підприємства, ми вважаємо те, що переважна більшість вітчизняних підприємств делегує переважну більшість фінансових рішень бухгалтерам, навіть не маючи в своєму штатному розписі посади фінансиста. Як на наш погляд, цього категорично не можна робити, оскільки бухгалтер не дисконтує грошові потоки по інноваційних проектах, не враховує, що власний капітал є більш дорогим джерелом порівняно із запозиченим, не розраховує середньозважену вартість капіталу як межу, нижчою за яку не може бути вартість проекту тощо. Обґрунтоване бухгалтером рішення щодо джерел фінансування інвестиційного проекту, як правило, не прив'язується до цільової структури капіталу і може істотно погіршити існуючу структуру капіталу підприємства, що спричинить перехід до від'ємного значення ефекту фінансового лівереджу та підвищення фінансового ризику, який генерує підприємство в процесі господарської діяльності.